

Av: Annika Löthagen Holm

Sluka svenska!

Arbetshäfte
Om jag får stanna

SLUKA SVENSKA!

Arbetshäfte

Till ljudboken "Om jag får stanna" av författaren Kajsa Gordan

Den här berättelsen består av hela 14 delar. Kanske kan ni lyssna på några delar tillsammans i klassrummet och sedan fortsätta att lyssna hemma själva.

Till varje del finns exempel på frågor att prata kring och övningar där du kan träna på nya ord och uttryck.

Innan du lyssnar

Här är några ord som är bra att ha koll på innan du börjar lyssna. Översätt gärna orden till ditt modersmål.

SVENSKA

MODERSMÅL

1. Ett kloster	
2. En nunna	
3. En fristad	
4. Ett uppehållstillstånd	
5. Att fly	
6. Att gömma sig	
7. En hemmasittare	

Berättelsen handlar om de två kompisarna Ilona och Stella. De berättar i vartannat kapitel om vad som händer i deras liv. Först berättar Ilona och sedan Stella och sedan Ilona igen och så vidare. Läs faktarutan och titta sedan på omslagsbilden till boken.

Ilona och Stella är bästa kompisar, men lever helt olika liv. Ilona har gått i Ångkärsskolan i sex år men får inte vara med på skolfotograferingen. Hon bor med hela sin familj i ett enda rum på ett kloster. Gardinerna måste vara fördragna så att ingen utanför kan se dem. Hennes föräldrar får inte lämna klostret, men Ilona kan gå i skolan.

Stella har en besvärlig storebror som är hemmasittare. Ibland tycker hon att föräldrarna bara bryr sig om honom. Men hon har en egen katt som snart ska få ungar och det är spännande.

Titta på bilden

Den föreställer Ilona och en liten katt

1. Vad tror du att bilden vill visa?
2. Varför tror du att Ilonas ansikte inte syns på bilden?
3. Varför tror du att det finns en katt med på bilden?

Nu är det dags att börja lyssna! Här berättar Ilona om sin situation i kapitel 1. Sedan berättar Stella i kapitel 2 om hur Ilona och hon blev kompisar.

NÄR DU LYSSNAT PÅ DEL 1 AV BOKEN

Del 1 (kapitel 1 och 2)

FRÅGOR ATT PRATA KRING

1. Varför får Ilona inte vara med på skolfotot och varför bor hon och familjen på ett kloster?
2. Hur länge har Ilona bott på klostret?
3. Hur gick det till när Ilona och Stella blev kompisar?
4. Hur kan man höra på rösterna att det är två olika flickor som berättar?

Pyssel med ord

A. DRA STRECK MELLAN ORD OCH RÄTT FÖRKLARING:

sminka sig	onaturlig
tillgjord	måla ögonen
spexa	dumt
galen	lysa
fånigt	jättearg
glänsa	skoja

B. SÄTT IN RÄTT ORD I MENINGARNA. VÄLJ MELLAN

tillgjord	sminkade sig	gömde sig	spexade
synas	grät	galen	

1. Stella runt ögonen.
2. Ilona tyckte att hon såg ut.
3. Eleverna och skojade när de tog klassfotot.
4. Fotografen blev på dem.
5. Ilona fick inte vara med på fotot. Hon var ledsen och
6. Hon och hennes familj
7. Därför fick hon inte på klassfotot.

NÄR DU LYSSNAT PÅ DEL 2 – 5 AV BOKEN

Del 2 (kapitel 3 och 4):

1. Ilona drömmer om sin hemby. Hur ser det ut där? Vad minns du från ditt hemland? Berätta!
2. Varför tycker Ilona att skolan är så viktig? Håller du med henne? Berätta hur du tänker.
3. Ilona har stora framtidsdrömmar. Hur ser dina framtidsdrömmar ut?

Del 3 (kapitel 5 och 6):

1. Ilona och Stella bor på helt olika sätt. På vilket sätt är det olika?
2. Ilona skäms när Stella är på besök hos henne. Varför? Stella skäms i stället när Ilona är hos henne. Varför?

Del 4 (kapitel 7 och 8):

1. Varför gick Ilonas pappa iväg från klostret en dag?
2. Varför går han ingenstans numera?
3. Vem är Ia och varför vill hon träffa Stella?

Del 5 (kapitel 9 och 10):

1. Varför blir Ilona både arg och ledsen när hon hör de två tanterna på bussen prata?
2. Varför var Ilonas familj tvungna att fly till Sverige?
3. På vilket sätt är skolan i Sverige annorlunda än skolan hon gick i förut?
4. Hur var skolan i ditt hemland? Berätta och jämför med den svenska skolan.

GÖR EN EGEN LISTA
MED BRA ORD ATT
KUNNA FRÅN DEL 2 -5.

Exempel:
Våningssäng
Jurist

.....
.....

Pyssel med ord:

A. ÄNDRA INNEHÅLLET I MENINGARNA SÅ ATT DE BLIR RÄTT

1. Ilonas familj bor *i en lägenhet i stan*
2. Ilona måste hålla sig gömd hela dagarna
3. Ilonas föräldrar *måste* jobba
4. Ilonas pappa kom inte hem på *en månad*
5. Stellas katt har fått *en kattunge*
6. *Ja* bryr sig *bara* om Sandro

B. VAD GÖR MAN OCH HUR LÅTER MAN VID OLIKA TILLFÄLLEN?

Fyll i rätt ord och visa hur man låter.

Välj bland orden:

fnissar skäller skriker snyftar flämtar

1. När man är ledsen
2. När man är arg
3. När man är glad
4. När man är andfådd
5. När man är rädd

NÄR DU HAR LYSSNAT PÅ DEL 6 – 9 AV BOKEN

Del 6 (kapitel 11 och 12):

1. Vilka aktiviteter har de på klostret?

Del 7 (kapitel 13 och 14):

2. Vilken är Ilonas bästa present på födelsedagen?

Del 8 (kapitel 15 och 16):

3. Varför har klostret ett presentrum?
4. Varför berättar Stella för Ia om Ilonas problem?

Del 9 (kapitel 17 och 18):

5. Varför skriver klassen ett brev till Migrationsverket? Vad tycker du om deras brev?
6. Hur tror du att det kommer att gå för Ilona och hennes familj? Motivera ditt svar.
7. På vilket vis har Sandro förändrat sig? Varför tror du att det har blivit så?

Pyssel med ord

A. ILONA OCH HENNES FAMILJ ÄR RÄDDA FÖR ATT UTVISAS. RINGA IN DE ORD SOM HÖR IHOP MED ILONA NÄR HON TÄNKER PÅ DET.

rädsla lycka ilska nervositet
glädje skräck oro

B. DJUR LÅTER PÅ OLIKA SÄTT. SKRIV HUR DE LÅTER. VÄLJ MELLAN

jamar råmar kacklar fräser morrar
skäller bräker piper spinner

1. Fåret låter "bää" - det
2. Katten låter "mjau" - den
3. Hönan låter "kack kack" - den
4. Hunden låter "vov vov" - den
5. Kon låter "muu" - den
6. Kycklingen låter "pip pip" - den
7. En arg katt
8. En arg hund
9. En glad katt låter "kurr kurr" - den

Kan du härma de olika djuren? Hur låter djuren på ditt språk?

C. GÖR OM SUBSTANTIVEN TILL ADJEKTIV.

Exempel: Han känner rädsla = han är rädd

1. Han känner glädje = han är
2. Han känner lycka = han är
3. Han känner oro = han är
4. Han känner nervositet = han är

NÄR DU HAR LYSSNAT PÅ DEL 10 – 14

AV BOKEN

Frågor att prata kring:

Del 10 (kapitel 19 och 20):

1. Varför flydde Elenas familj till Sverige?

Del 11 (kapitel 21 och 22):

2. Varför sätter Benke sugrör i Ilonas näsa att andas igenom?
3. Varför väljer han Ilona att vara modell för en staty?

Del 12 (kapitel 23 och 24):

4. Vad händer med Maliks familj?

Del 13 (kapitel 25 och 26):

5. Vad händer med Ilonas familj?
6. Varför åker både Ilonas familj och Stellas familj till Västerköping?

Del 14 (kap 27):

7. Varför är Ilona både glad och ledsen på samma gång efter Migrationsverkets beslut?

Pyssel med ord

A. FÖRSÖK HÄRMA HUR DU TYCKER ATT OLIKA LJUDEN LÅTER ELLER LETA EFTER LJUD PÅ NÄTET.

Åskan mullrar.

Dörren gnisslar.

Regnet smattrar.

Vinden susar.

Trappan knakar.

Hon bankar på dörren.

Hon knackar försiktigt.

B. I STÄLLET FÖR ORDET "SADE" KAN MAN TILL EXEMPEL SKRIVA:

undrade hyssjade påstod

viskade utbrast skrek

FYLL I DET ORD DU TYCKER PASSAR IN. FÖRSÖK ATT HÄRMA HUR PERSONERNAS RÖSTER LÅTER.

1. - Hjälp! Kalle.
2. - När kom du till skolan? Lisa.
3. - Vi måste vara tysta, Yasmine med låg röst.
4. - Det högsta berget heter Mount Everton, Sandra.
5. - Det heter det inte alls! Yazan. Det heter Mount Everest.
6. Läraren på klassen när de skulle vara tysta.

Förslag på övningar att göra när du lyssnat på hela boken

FRÅGOR ATT PRATA KRING

1. Tycker du att berättelsen var spännande att lyssna på? På vilket vis var den spännande?
2. Vad tycker du om slutet på berättelsen? Är det sorgligt eller bra eller både och?
3. Jämför Ilonas och Stellas liv med varandra. På vilka vis är de olika?
4. Både Ilona och Stella har problem i sitt liv. Vem har de största problemen av Ilona och Stella? Vem skulle ni vilja byta liv med? Vad tycker ni i klassen?

ARGUMENT FÖR ATT BYTA MED ILONA:

.....
.....
.....
.....

ARGUMENT FÖR ATT BYTA MED STELLA:

.....
.....
.....
.....

Vilka orsaker finns det till att människor flyttar till andra länder?

Träna ditt öra

FÖRSLAG PÅ ÖVNINGAR ATT GÖRA NÄR DU HAR LYSSNAT PÅ HELA BOKEN

1. På vilket vis skilde sig flickornas röster åt i uppläsningarna?
2. Hur ska man berätta en historia så att den blir riktigt spännande? Kan man göra något med rösten?
3. Berätta för varandra hur ni tror att det går för Ilona, Stella, Sandro och Malik i fortsättningen.
4. Spela in olika ljud och låt kamraterna gissa vad det är för ljud.

Pyssel med ord

VEM SÄGER FÖLJANDE REPLIKER? VÄLJ MELLAN ILONA, STELLA, IA ELLER SANDRO.

Jag får inte vara med på skolfotograferingen.

Om ni inte får stanna får du bo hos mig.

Du ska alltid plugga!

Jag vet inte om jag får ha en egen kattunge på klostret.

Du är min bästa vän!

Jag är här för att prata med Sandro.

Jag blir så trött på allt tjat.

Jag vill träffa dig också Stella.

Ska vi hjälpas åt att laga mat?

Vi får stanna i Sverige!!!

Arbetshäftet är skrivet av Annika Löthagen Holm, lärare i svenska som andra språk sedan mer än 20 år tillbaka. Annika har också varit ansvarig för den sk läskampanjen i Botkyrka och mottog 2004 Svenska Akademiens svensklärarypris. För närvarande arbetar Annika på Vågbroskolan i Söderhamn där hon undervisar nyanlända på grundskolans alla stadier.